

БЪДНИ ВЕЧЕРЬ ВЪ ГОРАТА

Коледенъ разказъ отъ В. Горевъ

Изъ горската пътешка вървѣха по-лека високъ побѣлѣлъ старецъ и едно осемгодишно момче. И двамата бѣха въ топли кожухчета, съ ботуши и калпаци. Момчето вървѣше съ мжка изъ дѣлбокия снѣгъ. Старецътъ бѣше сѫщо изморенъ и дишаше тежко.

— Охъ, изморихъ се, Ванка! — каза старецътъ и се спрѣ. — Колко е хубаво наоколо! — продѣлжи той.

— Чудесенъ Бъдни вечеръ се падна тая година. Не му се иска на човѣкъ да си отиде вкѣщи. Да ми е да легна и да спя тукъ.

— Ами нѣма ли да те е страхъ отъ таласъма бѣ, дѣдо?

— Не, майто момче, тази вечеръ нечистата сила я нѣма по Божия свѣтъ. Нѣма да посмѣе рогатото срещу Христовия денъ да мжчи хората. Сега злото се крие отъ добритѣ хора.

— И вѣлкътъ ли се крие?

— Вѣлкътъ не че се крие, но тази вечеръ нѣма да го има. Да ти кажа ли азъ тебе, Ванка, тази нощъ всичкитѣ звѣрове забравятъ кой кому е сърдитъ. Заекътъ не бѣга отъ вѣлка, а вѣлкътъ не го закача. Сърнатата смѣло излиза изъ гѣстака. И мечката изпълзява изъ дупката си. А щомъ дойде срѣднощъ, всичкитѣ звѣрове се събиратъ на едно място. Хората казватъ, че и у насъ въ гората има такова място. Знаешъ ли,

онзи, високия джѣбъ, надъ брѣга на рѣката, три километра далече отъ тута, единъ такъвъ широкъ, клонестъ... Азъ бѣхъ още момче като тебе, а го помня все такъвъ. Предъ него има една малка полянка. Ето, тамъ отиватъ звѣровете на Бъдни вечеръ и чакатъ да дойде срѣднощъ, за да се яви при този джѣбъ света Богородица и да ги благослови. И узнаватъ тогава животните, че и тѣ сѫ Божи творения и всички се покланятъ на застѣпницата предъ Бога и заминаватъ — едни насамъ, други нататъкъ, мирно и тихо, и никой никого не закача.

Старецътъ млѣкна и замислено гледаше небето, което полека-лека почна да тъмнѣе и да се обсипва съ звезди. Ванката сѫщо се умѣлча и мислѣше за онова, което му каза дѣдо му.

— Е, да вървимъ внуче! Баща ти трѣбва вече да се е върналъ гла-денъ отъ гората.

Изведнажъ нѣкѫде встрани се чу сухъ, разливень изстрелъ.

— Ехъ, нѣкой стреля! Днесъ добриятъ човѣкъ не е хубаво да ходи на ловъ. Чувай, Ванка, като станешъ стрелецъ, не гърми на Бъдни вечеръ върху звѣра, щомъ не те закача. Грѣхъ ще бѫде на душата ти, защото и на звѣра този денъ му се прояснява душата; и той, като човѣка, усѣща великия празникъ. И казватъ хората, Ванка, че ако се застреля този денъ какъвъ да е звѣръ, той ще се замоли съ човѣшки гласъ и ще плаче, и ще охка, като живъ човѣкъ. Пѣкъ ако...